

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag till följdändringar i befintliga lagar och förordningar som krävs med anledning av förslaget till en ny förvaltningslag i propositionen En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag (prop. 2016/17:180). Den nya förvaltningslagen träder enligt förslaget i propositionen i kraft den 1 juli 2018. Med anledning av det behandlas inte i denna promemoria författningar eller bestämmelser som upphör att gälla före den 1 juli 2018, såsom förordningen (2016:1368) om extraordinärt anpassningsstöd till mjölkproducenter. Inte heller behandlas författningar som har tillkommit efter utgången av juli 2017.

I den nya förvaltningslagen finns bestämmelser som helt eller delvis motsvarar bestämmelserna i den gällande förvaltningslagen. Flera föreslagna bestämmelser innehåller vissa materiella ändringar. Till exempel utvidgas tillämpningsområdet för flera av förfarandereglerna, såsom bestämmelserna om muntlig handläggning (14 §), om parTERS rätt att få del av uppgifter (16 och 17 §§) och om motivering av beslut (20 §), genom att den nuvarande begränsningen till myndighetsutövning tas bort. I promemorian föreslås att hänvisningar till bestämmelser i den gällande förvaltningslagen i ett antal författningar anpassas till den numreringen av paragraferna i förslaget till ny förvaltningslag.

I syfte att ytterligare stärka enskildas rättssäkerhet moderniseras reglerna i den nya förvaltningslagen där förfarandet hos förvaltningsmyndigheterna regleras mer heltäckande än i dag och vissa allmänna förvaltningsrättsliga principer som utvecklats i praxis slås fast i nya bestämmelser. För att dessa förstärkningar av rättssäkerheten för enskilda ska få största möjliga genomslag i

rättstillämpningen föreslås i promemorian att uppräknningar i olika författningar till bestämmelser i förvaltningslagen kompletteras med hänvisningar till helt nya bestämmelser som finns i den nya förvaltningslagen. Detta gäller till exempel bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet (nya 5 §) och om dokumentation av beslut (nya 31 §).

Dessutom lämnas några förslag till ändringar i ett antal specialförfattningar som bedöms nödvändiga med anledning främst av att tillämpningsområdet för handläggningsreglerna i den nya förvaltningslagen utvidgas på olika sätt. Det rör sig bland annat om undantag från partsinsyn och kravet på kommunikation i upphandlingsärenden och undantag från kraven på motivering av beslut och kommunikation i ärenden om betygssättning och antagning inom skolväsendet och militär utbildning.

De författningsändringar som avser hänvisningar till den nuvarande förvaltningslagens forumbestämmelse (22 a §) och kopplar till beslut om rättelse eller om information enligt personuppgiftslagen (1998:204) föreslås träda i kraft den 25 maj 2018. Övriga författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.